

Global Female Leaders Outlook

**Νέες αγορές,
νέες δυνάμεις**

Executive summary
Ελλάδα

kpmg.com/gr

Πρόλογος

Σε έναν κόσμο γεμάτο περιβαλλοντολογικές, κοινωνικές, γεωπολιτικές, τεχνολογικές και πολιτικές προκλήσεις και αλλαγές, η επίδραση στον τρόπο εργασίας σε όλα τα πεδία του επιχειρείν, αλλά ακόμη και στην προσωπική μας ζωή είναι αναπόφευκτη.

Αυτές τις προκλήσεις τις συναντάμε όχι μόνο στην καθημερινότητα μας, αλλά αποτελούν και στοιχεία διαβούλευσης σε μεγάλα Fora όπως το World Economic Forum, αλλά και έρευνες όπως το CEO Outlook της KPMG.

Καθώς ο ρόλος των γυναικών ισχυροποιείται στην επιχειρηματική και πολιτική σκηνή, η KPMG στη Γερμανία πήρε την πρωτοβουλία να πραγματοποιήσει μια έρευνα για να διερευνήσει τον τρόπο με τον οποίο βλέπουν οι γυναίκες σε ηγετικές θέσεις το μέλλον για την εταιρεία τους, τον κλάδο, τη χώρα και τον κόσμο για τα επόμενα τρία χρόνια. Μας κάλεσε να συμμετάσχουμε κι εμείς και ανταποκριθήκαμε με χαρά.

Η παγκόσμια αυτή έρευνα διεξάγεται για δεύτερη χρονιά, ωστόσο για πρώτη φορά συμπεριλαμβάνει 55 Ελληνίδες που μοιράζονται μαζί μας τις απόψεις και προβλέψεις τους και καθιστούν το Global Female Leaders Outlook περισσότερο ουσιαστικό για όλους εμάς.

Θα μου επιτρέψετε να τις ευχαριστήσω προσωπικά που διέθεσαν το χρόνο τους και μας εμπιστεύτηκαν τις θέσεις τους και πως βλέπουν το αύριο για διάφορα ζητήματα, συμπεριλαμβάνοντας τη χώρα μας και τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην παγκόσμια αυτή έρευνα.

Παρατηρήσαμε πολλές ομοιότητες και κάποιες σημαντικές διαφορές. Στο πλαίσιο αυτό, οι Ελληνίδες της επιχειρηματικής σκηνής έχουν στο ενεργητικό τους την οικονομική ύφεση που διανύσαμε, το μεταβαλλόμενο Ευρωπαϊκό και εθνικό πολιτικό τοπίο και τα γεωπολιτικά ζητήματα της περιοχής. Παρόλα αυτά αξιολογούν θετικά την ανάπτυξη της εταιρείας τους για τα επόμενα χρόνια, περισσότερο μάλιστα από ότι οι γυναίκες ομόλογές τους στον κόσμο. Συμπλέουν όμως σε θέματα που αφορούν την καινοτομία και την αξιοποίηση της ανάλυσης δεδομένων, τα οποία φαίνεται πως τις αφορούν εξίσου με τις γυναίκες των άλλων 51 χωρών.

Είναι γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια διεξάγονται πολλές πρωτοβουλίες και δράσεις παγκοσμίως για να ενισχυθεί η γυναικεία παρουσία στην επιχειρηματικότητα. Το θέμα είναι ότι έχουμε να αντιμετωπίσουμε παγιωμένες αντιλήψεις όχι μόνο μέσα στην επιχείρηση, αλλά και στην κοινωνία και τους θεσμούς της ξεκινώντας από την οικογένεια. Ευτυχώς όμως η έρευνα αυτή δείχνει ότι η ισότητα αποτελεί επίκαιρο θέμα στο επιχειρείν και το γεγονός αυτό συνηγορεί στην αλλαγή κουλτούρας.

Δράττω την ευκαιρία να αναφέρω ότι η εταιρεία μας, χρόνια τώρα διαπνέεται έμπρακτα από κουλτούρα αξιοκρατίας και με χαροποιεί ιδιαίτερα το γεγονός ότι οι αξίες μας γίνονται γνωστές. Στην εταιρεία μας η ισότητα των φύλων αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του στρατηγικού μας σχεδιασμού για “inclusion and diversity”, για ίσες ευκαιρίες πρόσληψης και ένταξης στον εργασιακό χώρο. Είναι βαθιά καταγεγραμμένο στο DNA της KPMG να προσφέρουμε ίσες ευκαιρίες σε όλους και δίνουμε μεγάλη αξία στην μοναδικότητα του καθενός.

Εστιάζουμε αποκλειστικά στον επαγγελματισμό και την αξιοπρέπεια των ανθρώπων μας. Και αυτό το κάνουμε πράξη, χρόνια τώρα. Αξίζει να σημειωθεί πως είμαστε η πρώτη εταιρεία που έκανε γυναίκα συνεταιίρο (partner) το 1995, ανάμεσα στις “BIG 4” εταιρείες, ενώ σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία το 53% των εργαζομένων μας είναι γυναίκες.

Ελπίζω να βρείτε τα ευρήματα της έρευνας επικοινωνητικά και να συνδράμουν θετικά στο διάλογο για το inclusion που είναι πλέον τόσο επίκαιρος.

Σιάνα Κυριάκου
Γενική Διευθύντρια & COO
KPMG

Σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας

Νέες αγορές, νέες δυνάμεις (New markets, new powers)

- Μακροπρόθεσμος προσανατολισμός και αυξανόμενη επιρροή εμπλεκόμενων μερών
- Οι μελλοντικές γενιές θα καθορίσουν τους κανόνες σε θέματα εταιρικής στρατηγικής και επιτυχίας
- Κλήση για βιώσιμη διαβίωση (sustainable living)
- Ισχυρές αξίες, σκόπιμες πεποιθήσεις και σαφής επικοινωνία

Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα (Empowering qualities)

- Η ευελιξία και η καινοτομία θα εξασφαλίσουν την επιτυχία
- Οι ανατρεπτικές (disruptive) τεχνολογίες ως νέος παίκτης
- Αναγνώριση των τάσεων αγοράς

Προσαρμοσμένες προσδοκίες (Adjusted expectations)

- Η τεχνολογία ανοίγει νέα πεδία
- Υποτονική ανάπτυξη και ανησυχία για την παγκόσμια οικονομία
- Η ανατρεπτική τεχνολογία ως ευκαιρία παρά απειλή
- Χρήση εφαρμογών τεχνητής νοημοσύνης και αυτοματοποίησης

Διευκόλυνση της ανέλιξης (Enabling advancement)

- Νέα πρότυπα (role models) θα αυξήσουν τις ευκαιρίες ανέλιξης
- Η ισοτιμία των φύλων καθίσταται ως το νέο status quo σε πολλές οικογένειες

Η ποικιλομορφία ως επιτακτική ανάγκη (Diversity as an imperative)

Διαμόρφωση ενός σύγχρονου στυλ ηγεσίας με μια θετική αφήγηση με διαφάνεια, ανθρωποκεντρική προσέγγιση και αίσθηση του μέτρου.

Η ποικιλομορφία, η βιώσιμη δράση και η συνεργασία φαίνεται να διαμορφώνονται ως τα βασικά στοιχεία κάθε εταιρικής κουλτούρας και ηγεσίας.

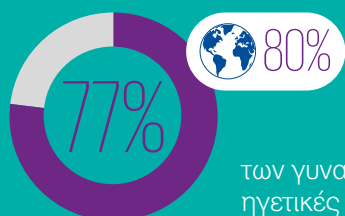
Ανάλυση ευρημάτων

Νέες αγορές, νέες δυνάμεις:

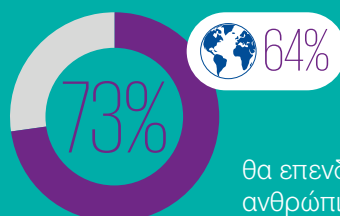
Μακροπρόθεσμος προσανατολισμός και αυξανόμενη επιρροή εμπλεκόμενων μερών

Νέες μορφές επικοινωνίας συνεχώς εμφανίζονται. Η νέα γενιά δεν αποδέχεται τις βραχυπρόθεσμες στρατηγικές με προσανατολισμό μόνο τα κέρδη.

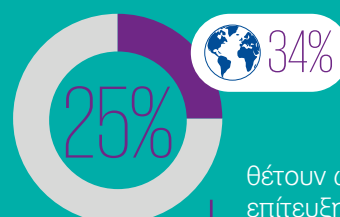
Για τα υψηλόβαθμα στελέχη οι ισχυρές αξίες, οι σκόπιμες πεποιθήσεις καθώς επίσης και η σαφής επικοινωνία είναι τα κρίσιμα στοιχεία της ηγεσίας. Μόνο όσοι πληρούν τις προσδοκίες των ενδιαφερόμενων και προσαρμόζονται γρήγορα στις αλλαγές στην αγορά θα συνεχίσουν να επιτυγχάνουν.

των γυναικών σε παγκόσμιες ηγετικές θέσεις αισθάνονται υπεύθυνες να διασφαλίσουν ότι οι αξίες των πελατών αντανακλώνται στις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και διακυβερνητικές (ESG) πολιτικές της εταιρείας τους

θα επενδύσουν στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού πριν τις επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες, κάτι που ενισχύεται από το γεγονός ότι τα μισά στελέχη υποστηρίζουν ότι το μέλλον της εταιρείας θα διασφαλιστεί από τον εκμοντερνισμό του ανθρώπινου δυναμικού

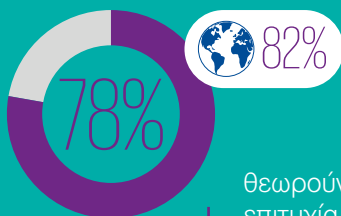
θέτουν ως προσωπικό κίνητρο την επίτευξη μακροπρόθεσμης επιτυχίας

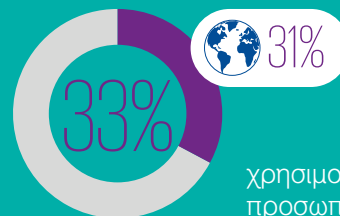
εμπνέονται από τη δυνατότητα να έχουν θετικό αντίκτυπο στον κόσμο

Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα: Ευελιξία και καινοτομία διασφαλίζουν την επιτυχία

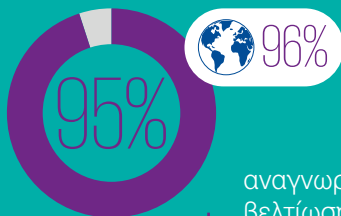
Οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων πρέπει να είναι εξαιρετικά ευέλικτοι και ανθεκτικοί σε disruptive επιχειρησιακά περιβάλλοντα. Οι γυναίκες σε παγκόσμιες ηγετικές θέσεις βασίζονται στον έγκαιρο εντοπισμό των τάσεων της αγοράς ώστε να αντιδρούν γρήγορα στις αλλαγές και θεωρούν ότι η μεγαλύτερη πρόκληση βρίσκεται στην κινητοποίηση της εταιρείας προς την κατεύθυνση της καινοτομίας.

θεωρούν την ευελιξία κρίσιμη για την επιτυχία μιας επιχείρησης

χρησιμοποιούν αποκλειστικά προσωπικά δίκτυα και το 18% (11% διεθνώς) καλό δίκτυο επικοινωνίας εντός της εταιρείας για την προσωπική τους ανάπτυξη. Παρ' όλα αυτά, πολλοί λίγες ερωτηθείσες (18% Ελλάδα, 21% διεθνώς) αναφέρουν ότι χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (social media) για την απόκτηση πελατών

αναγνωρίζουν την ανάγκη για βελτίωση των διαδικασιών και της εφαρμογής της καινοτομίας

Ανάλυση ευρημάτων

Προσαρμοσμένες προσδοκίες:

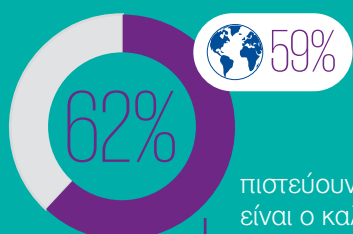
Υποτονική ανάπτυξη αλλά εμπιστοσύνη στις νέες τεχνολογίες

Η ανάπτυξη γίνεται όλο και πιο δύσκολη σε ένα αβέβαιο επιχειρησιακό κόσμο, ενώ παράλληλα βλέπουν τις ανατρεπτικές τεχνολογίες ως μια νέα ευκαιρία παρά απειλή.

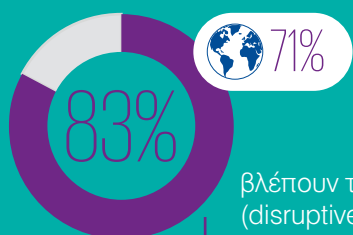
Οι γυναίκες σε ηγετικές θέσεις είναι εξαιρετικά αισιόδοξες με τη χρήση εφαρμογών τεχνητής Νοημοσύνης και αυτοματοποίησης, δεν ανησυχούν για τις νέες τεχνολογίες και θέλουν να ενημερώνονται συνεχώς για τις νέες τάσεις.

εκφράζουν αισιοδοξία για την ανάπτυξη της δικής τους εταιρείας, μόλις όμως το 25% (38% διεθνώς) είναι αισιόδοξες για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη

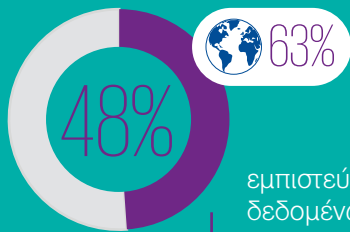

πιστεύουν ότι η οργανική ανάπτυξη είναι ο καλύτερος τρόπος για να ανταποκριθείς στις προσδοκίες ανάπτυξης

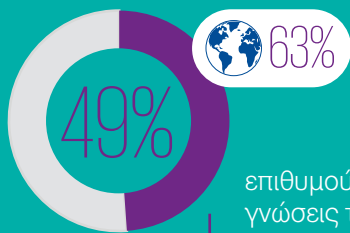
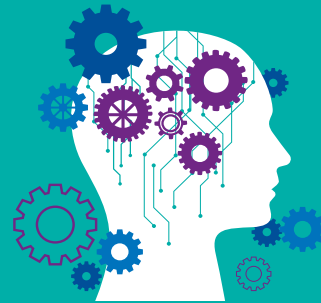
βλέπουν τις ανατρεπτικές (disruptive) τεχνολογίες περισσότερο σαν ευκαιρία παρά σαν απειλή (Παρ' όλο που έχει πέσει το ποσοστό σε σχέση με πέρυσι: 2018 77%, 2019 71% σε παγκόσμιο επίπεδο)

63%

εμπιστεύονται τα μοντέλα δεδομένων για τη λήψη αποφάσεων και αναμένουν θετικά αποτελέσματα ROI από την τεχνητή νοημοσύνη (AI)/ ρομποτική διαδικασία αυτοματοποίησης (RPA) κατά τα επόμενα 3 χρόνια

63%

επιθυμούν να ενισχύσουν τις γνώσεις τους σχετικά με τις τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης

Διευκόλυνση της ανέλιξης:

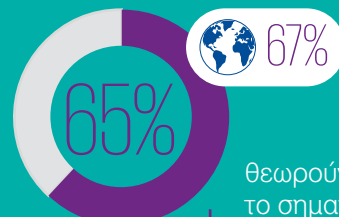
Ευθύνη των επιχειρήσεων για την προώθηση της αλλαγής στην εταιρική κουλτούρα

Ο ρόλος της γυναίκας στον επιχειρηματικό κόσμο φαίνεται να έχει εξελιχθεί με θετικό τρόπο τα τελευταία χρόνια, όσον αφορά στην οικογενειακή ζωή. Η ισότητα των φύλων καθίσταται ως το νέο status quo σε πολλές οικογένειες, με περισσότερες από τις μισές γυναίκες να υποστηρίζουν ότι και τα δύο φύλα είναι υπεύθυνα για το νοικοκυριό του σπιτιού. Πολλές γυναίκες έχουν δεχθεί διακρίσεις λόγω φύλου ή στερεότυπα στην εργασία τους.

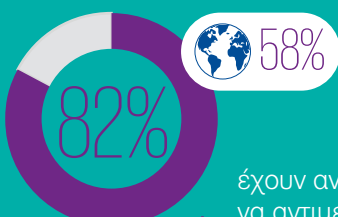
35%

θεωρούν ότι το επόμενο βήμα της καριέρας τους θα γίνει μέσα στην τρέχουσα εταιρεία

67%

θεωρούν ότι οι εταιρείες αποτελούν το σημαντικότερο παράγοντα για την προώθηση της ισότητας των φύλων

58%

έχουν αντιμετωπίσει ή συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν διακρίσεις λόγω φύλου ή στερεότυπα στην εργασιακή καθημερινότητά τους

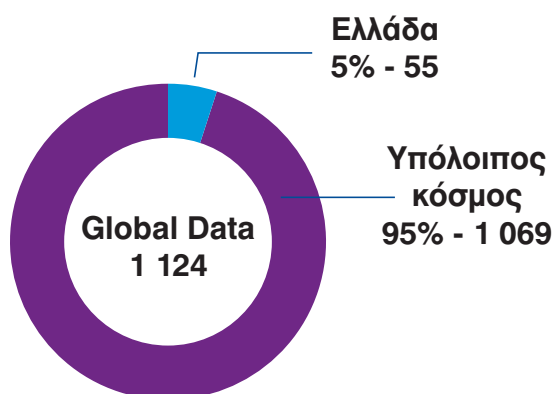
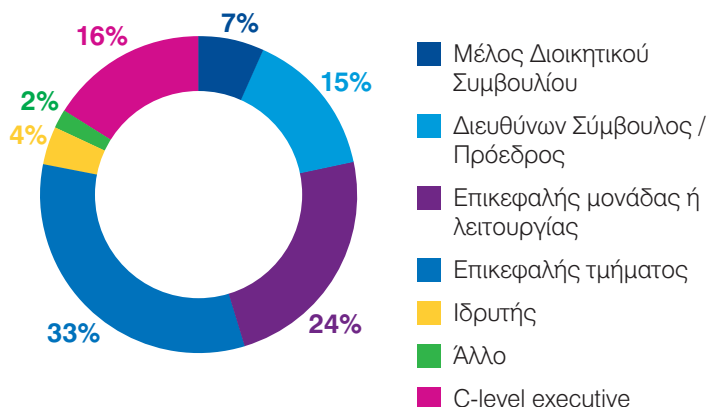
Ταυτότητα έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στις αρχές του καλοκαιριού του 2019, και συμμετείχαν 1 124 γυναίκες σε ηγετικές θέσεις από 52 χώρες και περιφέρειες. Το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων προήλθε από την Αργεντινή, Αυστραλία, Βραζιλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Καναδά, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Φιλιππίνες, Σουηδία, Ισπανία, Τουρκία, Ουγγαρία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, ΗΠΑ και Ηνωμένο Βασίλειο.

Περισσότερες από τις μισές συμμετέχουσες (53%) διατηρούν ανώτερες διοικητικές θέσεις, όπως είναι Διευθύνοντες Σύμβουλοι, Πρόεδροι, C – Level Executives και μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Το μεγαλύτερο ποσοστό (86%) των γυναικών σε παγκόσμιες ηγετικές θέσεις κατείχαν διευθυντικές θέσεις για τουλάχιστον 6 χρόνια της καριέρας τους, ενώ ένας αξιοσημείωτος αριθμός (43%) εργάζονται για εταιρείες με έσοδα άνω των Ευρώ 500 εκατ.

Συγκεκριμένα στην Ελλάδα, συμμετείχαν 55 γυναίκες σε ηγετικές θέσεις (5%) μεταξύ 40-65 ετών (87%) με το μεγαλύτερο ποσοστό (57%) να κατέχει ανώτερες διευθυντικές θέσεις (Επικεφαλής τμήματος, Επικεφαλής μονάδας ή λειτουργίας) σε κλάδους Στρατηγικής/ Management, Οικονομικών και Ανθρώπινου Δυναμικού. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι πάνω από τις μισές γυναίκες (57%) εργάζονται στην ίδια θέση για πάνω από 5 χρόνια, ενώ το 61% απάντησε ότι δεν έχει εργαστεί σε σχετικές θέσεις εκτός εταιρείας.

Ερωτηθείσες βάσει θέση εργασίας

Μεθοδολογία

Η έρευνα διεξήχθη με ένα online ερωτηματολόγιο, με τις μισές περίπου ερωτήσεις (50%) να είναι ίδιες με εκείνες της έρευνας Global CEO Outlook της KPMG. Το ερωτηματολόγιο ήταν προσβάσιμο από τις 6 Μαρτίου έως τις 15 Μαΐου 2019. Η έρευνα στάλθηκε σε επιλεγμένες γυναικείες ηγετικές προσωπικότητες σε παγκόσμιο επίπεδο από το Management Circle, τον οργανισμό WomenCorporateDirector και την

KPMG International και ολοκληρώθηκε ανώνυμα. Σε ορισμένες χώρες τα κοινωνικά μέσα χρησιμοποιήθηκαν για να επικοινωνήσουν με επιλεγμένες γυναίκες σε ηγετικές θέσεις. Να ληφθεί υπόψιν ότι το feedback που συγκεντρώθηκε από την έρευνα δεν είναι αντιπροσωπευτικό δείγμα όσον αφορά στις χώρες, τις περιφέρειες και το μέγεθος της εταιρείας.

Λίγα λόγια για την KPMG

Σχετικά με την KPMG INTERNATIONAL

Η KPMG είναι ένα παγκόσμιο δίκτυο εταιρειών παροχής Ελεγκτικών, Φορολογικών και Συμβουλευτικών υπηρεσιών. Δραστηριοποιούμαστε σε 147 χώρες και περιοχές και απασχολούμε περισσότερα από 219 000 άτομα σε εταιρείες-μέλη παγκοσμίως. Οι ανεξάρτητες εταιρείες-μέλη του δικτύου της KPMG είναι συνδεδεμένες με την KPMG International Cooperative ("KPMG International"), μια ελβετική εταιρεία. Κάθε εταιρεία της KPMG είναι νομικά διακριτή και αυτοτελής οντότητα και αυτοχαρακτηρίζεται ως τέτοια.

Η KPMG στην ελληνική αγορά

Με πάνω από 45 χρόνια δράσης στην Ελλάδα, παρέχουμε μέσω 4 εταιρειών, ολοκληρωμένες

ελεγκτικές, φορολογικές, λογιστικές, νομικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ελληνικές και διεθνείς εταιρείες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Απασχολούμε στα γραφεία μας στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη 550 άτομα, υψηλού επιπέδου επαγγελματίες, με σημαντική και εξειδικευμένη εμπειρία. Είμαστε πιστοποιημένη εταιρεία κατά το διεθνές πρότυπο ISO 9001:2015 από την TÜV Hellas, (μέλος του ομίλου TÜV NORD), ενώ παράλληλα διαθέτουμε και εσωτερικό Διεθνές Σύστημα Ποιότητας καθώς και Σύστημα Διαχείρισης Κινδύνων το οποίο εφαρμόζεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης έργων που αναλαμβάνουμε.

KPMG

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 210 6062100
Fax: +30 210 6062111

Λεωφόρος Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ.: +30 211 1815600

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αγίας Αναστασίας & Λαέρτου
Philippos Business Center
Τ.Θ. 8405, 57001 Θέρμη
Τηλ.: +30 2310 55 09 96
Fax: +30 2310 54 36 70

e-mail: info@kpmg.gr
kpmg.com/gr

kpmg.com/socialmedia

